

03.09.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU- AFRIKA

Suudi Arabistan'da bekletilen Türk TIR'larının geçişine izin verildi... İskenderun Limanı'ndan çıktıktan sonra 17 Ağustos'ta Duba'ya ulaşan 73 Türk TIR'ı, Suudi Arabistan makamları tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeksizin yaklaşık 2 haftadır gümrükte bekletiyordu. AA muhabirine konuşan Türk şoförler, Suudi Arabistan'ın Kızıldeniz kıyısındaki Duba Limanı'ndan önceki günden itibaren belli aralıklarla çıkmaya başladıklarını aktardı. Limanda bekletildikleri sürede aşırı sıcak hava nedeniyle zor günler geçirdiklerine dikkati çeken şoförler, durumlarını yakından takip eden Türkiye'nin Riyad Büyükelçiliği ve Cidde Başkonsolosluğu yetkililerine teşekkür etti.

UCM Mavi Marmara Davası'nda savcılığın kararını tekrar gözden geçirmesini istedi... Uluslararası Ceza Mahkemesine (UCM) bağlı temyiz mahkemesi, İsrail'in 2010 yılında Gazze Özgürlük Filosu'ndaki Mavi Marmara gemisine düzenlediği saldırıya ilişkin davayla ilgili UCM savcılığının soruşturma başlatmama kararını tekrar gözden geçirmesine hükmetti. Mahkeme, savcılığın 2 Aralık 2019'a kadar 6 Kasım 2014'te soruşturma ile ilgili aldığı kararını gözden geçirmesini ve soruşturmanın başlatılıp başlatılmamasına yönelik yeniden karar vermesini istedi.

İran'dan 'Roket değil, rampa infilak etti' açıklaması... Başkent Tahran'da düzenlenen kabine toplantısı sonrası İran devlet televizyonuna konuşan İran Hükümet Sözcüsü Ali Rebi, "Patlama rampada meydana geldi. Uyduyu taşıyan roket henüz rampaya konulmamıştı. Uygulama değil, test aşamasındaydı" ifadelerini kullandı. Patlamanın teknik arıza nedeniyle meydana geldiğini dile getiren Rebi, can kaybının da söz konusu olmadığını belirtti.

Zarif: Rusya ve İran, Hint Okyanusu'nda ortak tatbikat yapacak... Moskova'da Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'la görüşmesinin ardından konuşan Zarif, "Hint Okyanusu'nda Rusya'yla ortak tatbikat yapacağız. Belki diğer ülkeler, tatbikata katılmaya ilgi gösterebilir" dedi. Söz konusu tatbikatın barışçıl nitelikli olduğunu ve bölgede güvenliği koruma metotları geliştirme amacı taşıdığını kaydeden Zarif, üçüncü ülkeleri hedef almadıklarının altını çizdi. Rusya ve İran'ın Basra Körfezi'nde güvenliğin desteklenmesi konusundaki yaklaşımlarının birbirine çok yakın olduğunu da söyleyen Zarif, "Tüm bölgelerinin katılımıyla Basra Körfezi'nde güvenliğin desteklenmesine yönelik Rusya'nın planına benzer bir planımız var. Rusya'yla sahip olduğumuz konsept, ABD'nin planından temel olarak farklı. Bizim planımız işbirliğine ve sinerjiye dayanırken ABD'ninki düşmanlık ve saldırganlığı esas alıyor" ifadelerini kullandı.

İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, İngiltere'nin Körfez'e devriye amacıyla insansız hava araçlarını gönderme planlarının bölgeyi güvenli yapmayacağını belirtti...

Moskova'da bulunan Zarif, "Bölgemiz, askeri varlık artırılırsa daha güvenli olmayacak. Körfez'deki askeri kontenjanın artırılması bölgede güvenlik yokluğuna yol açacak" dedi. Zarif, "İran olmadan kimse bu bölgede güvenliği sağlayamaz" diye kaydetti.

Ruhani: ABD ile ikili müzakerelere ilişkin hiçbir kararımız yok... Ruhani, "ABD ile ikili müzakerelere ilişkin hiçbir kararımız yok ve olmamıştı. Elbette bu yönde öneri vardı fakat hiçbir zaman olumlu bir cevap vermedik. ABD tüm yaptırımlarını sona erdirirse 5+1 toplantılarına katılması mümkündür. Müzakere deyince bazıları ikili müzakereleri anlıyor fakat ikili müzakereler hiçbir şekilde gündemde değildir." ifadelerini kullandı. Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile yürüttükleri müzakerelerin perşembe gününe kadar neticeye varmaması durumunda üçüncü adımı ilan edeceklerini yineleyen Ruhani, attıkları ilk adımdan sonra 4+1 ülkelere tarihi bir fırsat verdiklerini ve tanıdıkları süre içinde taahhütlerini uygulayabileceklerini ifade etti. Ruhani, İran'ın bir yıllık sürenin ardından taahhütlerin azaltılmasıyla ilgili karşı politika yürütmeye karar verdiğini belirterek, "Taahhütlerimizi azaltma doğrultusunda adım atmalıydık ve 8 Mayıs'ta ilk aşamayı başlatarak 2 aylık süreler tanıdık. Verilen sürede vaatler yerine getirilmediği için ikinci adım attık ve şimdi diğer ikinci ay da tamamlanmak üzere" dedi.

İngiliz hükümeti Basra Körfezi'ne insansız hava aracı göndermeyi değerlendiriyor... Boris Johnson'ın başbakanlığındaki hükümetin Basra Körfezi'nin stratejik Hürmüz Boğazı'nda İngiliz tankerlerine eşlik eden İngiliz savaş gemilerine insansız hava araçlarıyla destek verme planını incelediği medyaya yansdı. Sky News'un haberine göre Kraliyet Silahlı Kuvvetleri Kuveyt'te konuşlu bulunan ve Irak ile Suriye'de görevlendirilen Reaper tipi insansız hava araçları, Johnson hükümetinin kararına göre Körfez'de görevlendirilebilir.

Nasrallah'tan İsrail'e: Saldırırsanız, en derinlerdeki noktalarınıza saldırı düzenleyeceğiz...

Televizyon konuşmasında açıklamalarda bulunan Nasrallah, Hizbullah'ın İsrail'in kuzeyinde gerçekleştirdiği operasyonun, geçen hafta Suriye'deki iki Hizbullah elemanına ve güneydeki silahlı iki insansız hava aracının operasyonlarına cevap olarak yapıldığını belirtti. Nasrallah, İsrail'i muhtemel saldırılarına karşı tehdit ederek "Saldırırsanız, en derinlerdeki noktalarınıza saldırı düzenleyeceğiz" ifadelerini kullandı. Gecikmenin sebebine ilişkin Nasrallah, Hizbullah'ın cevap mahiyetinde saldırının gece değil özellikle gündüz operasyon düzenlemeyi planladığını vurguladı.

Irak, ABD destekli tv kanalının yayını 3 ay süreyle durdurdu... İletişim ve Enformasyon Başkanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamaya göre, Bağdat yönetimi, el Hurra Irak televizyon kanalının yayın yapmasını, "dini mercilerde yolsuzluk iddiasını" içeren programından dolayı 3 ay süreyle yasakladı. Açıklamada, "Söz konusu taciz sürerse ve yayın ilkeleri yeniden ihlal edilirse kanala daha ağır cezalar verilecek. Yayından zarar gören kurum ve şahsiyetlerin de yargının ilgili birimlerinde şikayet etme hakkı bulunuyor" ifadeleri kullanıldı.

Lübnan ekonomik OHAL ilan etti... Başkent Beyrut'taki Baabde Başkanlık Sarayı'nda, Cumhurbaşkanı Mişel Avn'ın çağrısı üzerine ekonomi toplantısı düzenlendi. Toplantının açılış konuşmasını yapan Cumhurbaşkanı Avn, "Siyasi ve şahsi anlaşmazlıklarımızı bir kenara bırakarak, içinde bulunulan ekonomik krizden çıkmak için başarılı çözüm yolları için çabalarımızı bir araya getirmeliyiz." dedi.

AVRUPA-AB

Johnson: Brexit ertelenmeyecek... Pazartesi akşam saatlerinde, başkent Londra'daki hükümet binasının önünde, Downing Sokağı'nda bir açıklama yapan Johnson, "Biz Avrupa Birliği'ni 31 Ekim'de amasız, fakatsız terk edeceğiz" dedi. Avrupa Birliği (AB) ile bir anlaşmaya varma konusunda hala umutlu olduğunu dile getiren Johnson, bunun için iktidarda olan partisine mensup milletvekillerinin tek vücut olması gerektiğini vurguladı. Başbakanlık kaynaklarından alınan bilgiye göre ise Johnson Brexit konusundaki planlarının İngiltere Parlamentosu'nda onaylanmaması durumunda 14 Ekim'de erken seçime gitmeyi teklif edecek.

İngiltere parlamentosunda kritik gün: Oturumdan Brexit için nasıl bir karar çıkacak..?

İngiltere parlamentosu bugün açılıyor, milletvekillerinin bugünkü oturumda atacağı adımlar, ülkenin Avrupa Birliği'nden (AB) çıkma süreci Brexit'in geleceğinde de belirleyici olacak. Milletvekilleri yaklaşık bir hafta çalıştıktan sonra İngiltere Başbakanı Boris Johnson'un kararıyla beş haftalığına askıya alınacak. Brexit tarihi olarak belirlenen 31 Ekim'e kadar da parlamento beş hafta kapalı kalacak. Milletvekillerinin Brexit konusunda anlaşmaya varmak için zamanlarının daralması üzerine, AB'den anlaşmasız ayrılmaya karşı çıkanların, 'anlaşmasız Brexit'i önleyecek bir yasa tasarısını oylaması bekleniyor.

Yunanistan Ege Adaları'ndaki sığınmacıları tahliye ediyor... Yunanistan, Ege Denizi'nin doğusundaki adalarında faaliyette olan sığınmacı kamplarındaki aşırı yoğunluk nedeniyle, burada kalan binlerce kişiyi ana karaya tahliye etmeye başladı. Pazartesi sabah saatlerinde içinde 640 sığınmacı olan bir feribotun, Midilli Adası'ndan ayrıldığı belirtildi. Söz konusu sığınmacıların, Selanik'in kuzeyinde bir bölgeye yerleştirilecekleri bildiriliyor.

Almanya'da AfD endişesi... Almanya'nın Saksonya ve Brandenburg eyaletlerinde Pazar günü yapılan parlamento seçimlerini sağ popülist Almanya için Alternatif Partisi'nin (AfD) ikinci parti olarak tamamlaması tepkileri de beraberinde getirdi. Almanya Türk Toplumu Başkanı Gökay Sofuoğlu, AfD'nin iki eyalette oylarını büyük oranda artırmasından endişe duyduğunu açıklarken Almanya Yahudiler Merkez Konseyi Başkanı Josef Schuster, diğer partileri halkın endişelerini ciddiye alan bir siyaset yapmaya çağırdı. Sofuoğlu, DW Türkçe'ye

yaptığı açıklamada Brandenburg ve Saksonya eyalet seçimlerinde elde edilen sonucu "Almanya açısından kaygı verici" sözleriyle değerlendirdi. AfD'nin iki eyalette de ikinci parti konumuna gelmesinin ülkede yaşayan Türk ve Müslümanlar açısından daha sıkıntılı bir döneme işaret ettiğini belirten Sofuoğlu, "Ancak sorunu sadece Müslüman ve Türklere indirgememek gerekir. Bu zihniyetin siyasal alanda bu kadar güçlenmesi Almanya'nın geneli için büyük bir sorun" dedi.

Slovenya lideri: Ukrayna ve Türkiye'ye AB'de özel statü verilebilir... Slovenya Cumhurbaşkanı Borut Pahor, Ukrayna ve Türkiye'ye Avrupa Birliği'ne tam üyelik yerine özel statünün verilmesini teklif etti. Slovenya'da düzenlenen Bled Stratejik Forumu'nda konuşan Pahor, "Batı Balkanlar ile Türkiye ve Ukrayna arasındaki farkı belirtmek isterdim. Ukrayna ve Türkiye'ye özel statü, Batı Balkan ülkelerine de tam üyelik teklif ederdim" dedi.

Katalonya Hükümet Başkanı, emre itaatsizlikten yargılanacak... Katalonya Adalet Yüksek Mahkemesi'nden (TSJC) yapılan açıklamaya göre, Torra hakkındaki dava, Katalonya Özerk Yönetimi Parlamentosunun yaz döneminin ardından açılacağı 25 Eylül ile 26 Eylül tarihinde görülecek. Savcılık, İspanya'da 28 Nisan'da yapılan genel seçimler öncesinde Merkez Seçim Komitesi'nin getirdiği yasaklara, ayrılıkçı girişimlere destek vermek için uymayan Torra hakkında, 1 yıl 8 ay kamu görevinden men ve 30 bin avro para cezası talep ediyor.

Gürcistan Başbakanı Bahtadze istifa etti... Sosyal medya hesaplarından yaptığı açıklamada istifa kararı aldığını duyuran Bahtadze, bugün düzenleyeceği basın toplantısıyla kararının nedenlerini açıklayacağını belirtti. Gürcistan parlamentosundaki çoğunluğun lideri Georgiy Volskiy, yeni başbakan adayının yarın iktidar partisinin siyaset kurulu toplantısının ardından belli olacağını söyledi.

ABD

ABD Dışişleri: İdlid'e saldırı noktasal ve hedef odaklıydı... ABD Dışişleri Bakanlığı temsilcisi, Suriye'nin İdlid bölgesindeki El Kaide hedeflerine düzenlenen saldırının 'noktasal ve hedef odaklı' olduğunu belirtti. ABD Dışişleri Bakanlığı temsilcisi, Rus medyayı 'Esad rejimi ve müttefikleri yüzünden kötüleşen insani krizin altını çizmek yerine yanlış açıklamaları yaymakla' suçladı. ABD'li diplomat, Rusya'dan gelen açıklamaların, 'dikkati,

Esad rejimi ve Rusya'nın İdlib'deki sivillere yönelik hava saldırılarından uzaklaştırmaya yönelik bariz bir teşebbüs' olduğunu savundu.

ABD: Afganistan'daki 5 üssümüzden 5 bin askerimizi çekiyoruz... ABD'nin Afganistan Özel Temsilcisi Zalmay Halilzad, Taliban ile yapılan son barış görüşmesi sonucu prensip olarak uzlaşmaya vardıklarını söyledi. Halilzad, Afganistan'da yayın yapan özel bir televizyon kanalına verdiği demeçte, Taliban ile uzlaşma sağladıklarını ve anlaşma metnini ABD Başkanı Donald Trump'ın onayına sunacaklarını belirtti.

RUSYA

Rus Dışışleri, ABD'nin İdlib saldırısıyla ilgili: Şaşkınlık yarattı... Rusya Dışışleri Bakanlığı, ABD'nin tüm anlaşmaları ihlal ederek ve Rusya ile Türkiye'ye bilgi vermeyerek Suriye'deki İdlib gerilimi azaltma bölgesine hava saldırısı düzenleme kararını değerlendirdi. Bakanlığı göre, Washington'un eylemleri tutarsız, çelişkili ve şaşkınlık yaratıyor. Rusya Dışışleri Bakanlığı'nın açıklamasında, "Bir yandan ABD temsilcileri, Birleşmiş Milletler dahil tüm kürsülerden İdlib'de gerilimi tırmandırmaya son verilmesini talep ediyor, BM Güvenlik Konseyi tarafından terörist olarak kabul edilen örgütlerin benzeri görülmemiş konsantrasyonu görmezden gelerek sivillerin çektiği acılarla ilgili hırsları körüklüyor. Diğer yandan da büyük çapta yıkım ve kayba yol açan hava saldırıları düzenliyor" dendi.

Lavrov, Zarif'le buluştu: ABD yaptırımlarına karşı ek önlemler alacağız... İran nükleer anlaşmasındaki durumu ABD'nin yıkıcı adımlarının doğrudan sonucu olarak niteleyen Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, Moskova ve İran'ın ABD yaptırımlarına karşı ek önlemler alacaklarını söyledi. Moskova'da İranlı mevkidaşı Muhammed Cevad Zarif ile görüşmesinin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan Lavrov, "Hem Rusya hem de İran, Tahran'ın dış ekonomik ilişkilerini engellemeyi amaçlayan, tek taraflı ve yasadışı Amerikan yaptırımlarından olumsuz etkileniyoruz. İran'la olan ticari ve ekonomik projelerin korunmasını, dolarla ödeme kanallarından bağımsız hareket edilmesini öngören önlemlerin genişletilmesi için ek önlemler almayı kararlaştırdık" dedi.

Lavrov: Batılı ülkeler, Suriye Anayasa Komitesi'nin 2018'in sonunda kurulmasını engelledi... Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, Suriye Anayasa Komitesi'nin 2018'in

sonunda çalışmalarına başlama imkanı bulunduğunu ancak Batılı ülkelerin komitenin kurulmasını engellediğini söyledi. Moskova Devlet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü ve Rusya Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi'nde konuşan Lavrov, "Eğer Batılı meslektaşlarımız çözüm konusunda daha sorumlu hareket etselerdi, Suriye Anayasa Komitesi geçen yılın sonunda veya bu yılın başında çalışmalarına başladılar" dedi.

TÜRKİYE

Akar: Güvenli bölge ile ilgili sözler yerine getirilmezse B-C planlarımız var... Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Uçuş Eğitim Yılı'nın açılışında yaptığı konuşmada "Güvenli bölge ile ilgili sözler yerine getirilmezse B-C planlarımız var" dedi. Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, T-38 jet eğitim uçağı ile Ege Denizi üzerindeki uçuşa katılarak 2019-2020 Uçuş Eğitim Yılı'nın açılışını gerçekleştirdi. Akar, 2019-2020 Uçuş Eğitim Yılı Açılış Töreni'ne katılmak üzere dün beraberinde Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Güler, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ümit Dündar, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Adnan Özbal ve Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hasan Küçükakyüz ile Çiğli'deki 2. Ana Jet Üs Komutanlığı'na geldi. Bakan Akar'ı komutanlığa gelişinde İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Ege Ordusu Komutanı Korgeneral Ali Sivri ve öteki yetkililer karşıladı.

Adana merkezli 4 ilde FETÖ operasyonu: 22 şüpheli hakkında gözaltı kararı... Adana merkezli 4 ilde, Fetullahçı Terör Örgütü'ne (FETÖ) yönelik soruşturma kapsamında 22 şüpheli hakkında gözaltı kararı alındı. Adana Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında, İl Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ekiplerince, örgütle irtibatlı olduğu ileri sürülen kişilere yönelik çalışma başlatıldı. Bu kapsamda haklarında gözaltı kararı verilen 22 şüphelinin yakalanması için Adana merkezli İstanbul, Bursa ve Ankara'da operasyon düzenlendi.

İzmir'de lastik botta 20 kayıt dışı Suriyeli yakalandı... İzmir'in Dikili ilçesinde, yasa dışı yollarla yurt dışına çıkmaya çalışan 20 kayıt dışı Suriyeli yakalandı. Suriyeliler, işlemlerinin ardından İl Göç İdaresi Müdürlüğüne götürüldü.

Çavuşoğlu: Kendi sistemimizi üretene kadar Rusya'dan S-400 alırız... Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "ABD'den alabiliyorsak Patriot alırız. Alamıyorsak da kendimiz üretene

kadar füze savunma sistemini Rusya'dan alırız. Biz bağımsız ülkeyiz” dedi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Slovenya'nın Bled şehrinde düzenlenen Stratejik Forum kapsamında katıldığı 'Yol Ayrımındaki Çok Taraflılık' başlıklı panelde konuştu. Çavuşoğlu, “S-400'ü almak zorundaydık. Çünkü bu bizim acil ihtiyacımız. En çok ihtiyacımız olduğu dönemde Hollanda, Almanya ve ABD füze bataryalarını sınırlarımızdan geri çekti. ABD'den alabiliyorsak Patriot alırız. Alamıyorsak da kendimiz üretene kadar füze savunma sistemini Rusya'dan alırız. Biz bağımsız ülkeyiz” dedi.

ASYA

Çin ABD'ye dava açtı: Gümrük verilgeri için varılan uzlaşma ihlal edildi... Çin Ticaret Bakanlığı, uyguladığı gümrük vergileri nedeniyle ABD aleyhinde Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) nezdinde dava açtı. Çin Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, ABD'nin son uyguladığı gümrük vergilerinin iki ülke liderinin Osaka'daki görüşmede vardıkları uzlaşmayı ihlal ettiği ve Çin'in DTÖ kuralları uyarınca yasal haklarını savunacağı vurgulandı.

Kabil'de şiddetli patlama: en az 5 ölü, 50 yaralı... Afganistan'ın başkenti Kabil'de bomba yüklü araçla gerçekleştirilen saldırıda en az 5 kişinin hayatını kaybettiği, 50 kişinin de yaralandığı belirtildi. Bazı yerel kaynaklar, çok sayıda yabancı şirketin bulunduğu Green Village kompleksi yakınlarında meydana gelen patlamadan, aralarında çok sayıda ölü ve yaralıların bulunduğu 100'den fazla kişinin etkilendiğini bildirmişti.

Nazarbayev'in büyük kızı yeniden Senato Başkanı seçildi... Kazakistan'ın ilk Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev'in büyük kızı Dariga Nazarbayeva, bugün parlamentonun üst kanadı ve siyasi hiyerarşisinde ikinci pozisyon olan Senato'nun başkanlığına yeniden seçildi.

